

AOPK ČR - RP Olomoucko
oddělení **SPRÁVA CHKO JESENÍKY**
Šumperská 93
790 01 Jeseník
ID DS: hwzdyhr
e-mail: jeseniky@nature.cz
www: nature.cz

dle rozdělovníku

NAŠE Č. J.: SR/0435/OM/2024-5

VYŘIZUJE: Janeček

DATUM: 8. 7. 2024

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Olomoucko, oddělení Správa CHKO Jeseníky (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 75 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. i) a k) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti fyzické osoby RNDr. Mgr. Petera Baláže, nar. 11. 10. 1952, Karlov pod Pradědem 36, 793 36 Malá Morávka ze dne 15. 5. 2024 a provedeného správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

ROZHODNUTÍ

I.

Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se fyzické osobě RNDr. Mgr. Peteru Balážovi, nar. 11. 10. 1952, Karlov pod Pradědem 36, 793 36 Malá Morávka (dále jen „žadatel“)

nepovoluje výjimka

ze zákazu vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody daného v § 26 odst. 1 písm. c) zákona na celém území chráněné krajinné oblasti (CHKO Jeseníky)

a dále **ze zákazu vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody daného v § 29 písm. d) zákona** na území národních přírodních rezervací (NPR Praděd, NPR Šerák-Keprník, NPR Rašeliniště Skřítek, NPR Rejvíz),

za účelem sledování čápa černého (*Ciconia nigra*) - jeho ochrana a monitoring.

II.

Podle ustanovení **§ 44 odst. 4 zákona** se žadateli (dále jen „žadatel“)

neuděluje souhlas

k činnostem jejichž provádění je vázáno na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody pro vjezd a vstup mimo značené turistické stezky na území PR Filipovické louky, PR Sněžná kotlina, PR Šumárník, PR Vysoký vodopád, PR Borek u Domašova, PP Pasák, za účelem sledování čápa černého (*Ciconia nigra*) - jeho ochrana a monitoring.

Odůvodnění:

Řízení bylo zahájeno dne 15. 5. 2024 doručením žádosti žadatele o povolení výjimky ze zákazu:

§ 26 odst. 1 písm. c) zákona („*vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu*“),

§ 29 písm. d) zákona („*vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti*“)

a o souhlas k některým činnostem ve zvláště chráněných územích dle § 44 odst. 4 zákona („*v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území lze vymežit činnosti a zásahy, jejichž provádění je vázáno na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody*“) kde je vstup či vjezd omezen.

A to za účelem, jak je uvedeno v žádosti „*vjezdu a setrávání motorových vozidel mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany OP, vjezd do CHKO Jeseníky včetně vstupu mimo značené cesty na území NPR a všech MZCHÚ, kde platí zákaz vstupu mimo značené cesty*“, na dobu 5 let.

Žadatel svou žádost odůvodnil následovně „*Důvodem mé žádosti je pokračování ve sledování čápa černého – jeho ochrana a monitoring na území CHKO Jeseníky. Současně bude provedeno vyhodnocení hnízdění v minulosti, pokud, jak a proč došlo ke změnám. Získaná data budou poskytnuta Agentuře OPaK. Současně bude prováděno kroužkování ptáků*“.

Agentura oznámila zahájení správního řízení o výjimce dopisem ze dne 20. 5. 2024 (SR/0435/OM/2024-3).

Kromě žadatele jsou dále účastníky správního řízení podle ust. § 27 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 71 odst. 3 zákona rovněž: Město Andělská Hora, IČ: 00575976, Andělská Hora 217, 793 32 Andělská Hora; Město Jeseník, IČ: 00302724, Masarykovo nám. 167/1, 790 01 Jeseník; Město Rýmařov, IČ: 00296317, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov; Město Vrbno pod Pradědem, IČ: 00296457, Nádražní 389, 793 26 Vrbno pod Pradědem; Město Zlaté Hory, IČ: 00296481, náměstí Svobody 80, 793 76 Zlaté Hory; Obec Bělá pod Pradědem, IČ: 00302333, Domašov 381, 790 01 Bělá pod Pradědem; Obec Branná, IČ: 00302406, Branná 23, 788 25 Branná; Obec Česká Ves, IČ: 00636037, Jánského 341, 790 81 Česká Ves; Obec Dolní Moravice, IČ: 00295957, Dolní Moravice 40, 795 01 Dolní Moravice; Obec Heřmanovice, IČ: 00295981, Heřmanovice 131, 793 74 Heřmanovice; Obec Horní Město, IČ: 00296015, Horní Město 97, 793 44 Horní Město; Obec Hraběšice, IČ: 00635928, Hraběšice 50, 788 15 Hraběšice; Obec Jindřichov, IČ: 00302741, Jindřichov 78, 788 23 Jindřichov; Obec Karlova Studánka, IČ: 00296104, Karlova Studánka 17, 793 24 Karlova Studánka; Obec Lipová-lázně, IČ: 00302929, Lipová-lázně 396, 790 61 Lipová-lázně; Obec Loučná nad Desnou, IČ: 00302953, Loučná nad Desnou 57, 788 11 Loučná nad Desnou; Obec Ludvíkov, IČ: 00576131, Ludvíkov 122, 793 26 Ludvíkov; Obec Malá Morávka, IČ: 00296201, Malá Morávka 55, 793 36 Malá Morávka; Obec Mikulovice, IČ: 00303003, Hlavní 5, 790 84 Mikulovice; Obec Nový Malín, IČ: 00303089, Nový Malín 240, 788 03 Nový Malín; Obec Oskava, IČ: 00303101, Oskava 112, 788 01 Oskava; Obec Ostružná, IČ: 00636096, Ostružná 135, 788 25 Ostružná; Obec Písečná, IČ: 00303160, Písečná 123, 790 82 Písečná; Obec Rudná pod Pradědem, IČ: 00575984, Stará Rudná 89, 793 35 Rudná pod Pradědem; Obec Sobotín, IČ: 00303348, Sobotín

54, 788 16 Sobotín; Obec Stará Ves, IČ: 00575950, Dlouhá 287/32, 793 43 Stará ves u Rýmařova; Obec Světlá Hora, IČ: 00296392, Světlá 374, 793 31 Světlá Hora; Obec Velké Losiny, IČ: 00303551, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny; Obec Vernířovice, IČ: 60045493, Vernířovice 53, 788 15 Velké Losiny; Obec Vikantice, IČ: 00636070, Vikantice 131, 788 25 Vikantice.

Oznámení o zahájení řízení bylo, s výzvou oznámení své účasti v řízení dle § 70 odst. 3 zákona ve lhůtě osmi dnů, rovněž zasláno na vědomí spolkům: Česká společnost entomologická, IČ: 00444693, Viničná 1594/7, 128 00 Praha; Česká společnost ornitologická, IČ: 49629549, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha; Česká společnost pro ochranu netopýrů, IČ: 49370731, Viničná 1594/7, 128 00 Praha; Hnutí DUHA Jeseníky, IČ: 68911530, Radim 8, 794 01 Brantice; Hnutí DUHA Olomouc, IČ: 14193388, Bratří Čapků 55/21, 779 00 Olomouc; Hnutí DUHA Šelmy, IČ: 44936354, Dolní náměstí 27/38, 779 00 Olomouc; Praděd – ochrana přírody a udržitelnost cestovního ruchu z.s., IČ: 21053171, Skalička 198, 753 52 Skalička; Slezská ornitologická společnost, pobočka České společnosti ornitologické v Ostravě, IČ: 44941358, Lechowiczova 2964/4, 702 00 Ostrava; Společnost přátel Jeseníků, z.s., IČ: 22846336, Větrná 911/24, 795 01 Rýmařov; Spolek Nízký Jeseník, IČ: 22726543, Těšíkov 41, 785 01 Šternberk, které ve smyslu a za podmínek stanovených v § 70 odst. 2 zákona požádaly, aby byly předem informovány o zahajovaných řízeních. Žádný z uvedených spolků svoji účast v řízení v zákonné lhůtě neoznámil.

Následně dne dopisem ze dne 11. 6. 2024 byla dána účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí s lhůtou 10 dní (SR/0435/OM/2024-4). Ve stanovené lhůtě se žádný z účastníků řízení nevyjádřil.

Při formulaci výroků Agentura vycházela z těchto skutečností a úvah:

Charakteristika dotčeného území:

Na území CHKO Jeseníky jsou hlavními předměty ochrany unikátní ekosystémy tj. zejména primární alpské bezlesí (bez nepůvodní borovice kleče), klimaxové horské a rašelinné smrčiny a otevřená rašeliniště, a to včetně druhů živočichů a rostlin na tyto ekosystémy vázané. Předmětem ochrany maloplošných zvláště chráněných území, pro které je o výjimku či souhlas žádáno, jsou následující: NPR Praděd - komplex přirozených a přírodě blízkých ekosystémů vázaných na geologický podklad a reliéf nejvyšších pohoří Hrubý Jeseník; NPR Rašeliniště Skřítek - vrchovištní rašeliniště prameništního typu s charakteristickými rostlinnými a živočišnými společenstvy; NPR Rejvíz - komplex rašelinných ekosystémů se všemi druhy rostlin a živočichů na ně vázanými i jejich horninové, vodní a půdní prostředí; NPR Šerák – Keprník - geomorfologicky výrazné vrcholové partie Hrubého Jeseníku při horní hranici lesa s dobře zachovalými, místy pralesovitými, formacemi horských smrčín a horských smíšených lesů; PP Pasák - jeden z nejrozsáhlejších a morfologicky nejvýznamnějších skalních útvarů v Hrubém Jeseníku; PR Borek u Domašova - reliktní bor na suti devonského křemence; PR Filipovické louky - lokalita s regionálním ekologickým, vědeckým i estetickým významem, sloužící k ochraně ohrožených druhů rostlin a živočichů vázaných na podmáčené prameništní louky a jejich stanoviště; PR Sněžná kotlina - ekosystém horských strží na východním svahu Červené hory; PR Šumárník - unikátní rostlinná společenstva skal; PR Vysoký vodopád - horský les, největší vodopád v Hrubém Jeseníku a vzácná mechová společenstva.

Dále Agentura posuzovala i tyto skutečnosti:

- Přírodovědná hodnota a zranitelnost prostředí CHKO, NPR a dalších dotčených MZCHÚ
- Aktuální velikost populace čápa černého v CHKO Jeseníky
- Zajištění celoplošného monitoringu čápa černého

- Množství a kvalita dat využitelných k ochraně druhu

Monitoring čápa černého a dalších druhů je v rámci projektu hrazeného z OPŽP „Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a sledování předmětů ochrany chráněných území“ (MON 3) zajištěn jednak interními pracovníky AOPK a také již zasmluvněnými externími mapovateli, kteří jsou koordinováni naším pracovištěm.

Žadatel v minulosti již vlastnil výjimku ke vjezdu motorových vozidel mimo silnice a místní komunikace na území CHKO Jeseníky za účelem mapování hnízdišť čápa černého (č. j. 1257/JS/10), konkrétně na období let 2010 - 2015. Činnost žadatele za toto období přinesla pouze minimum dat, která by byla využitelná pro vhodné nastavení ochrany čápa černého. Také proto byla následně žadateli žádost o další výjimku zamítnuta rozhodnutím č. j. SR/0173/OM/2020-14 ze dne 15. 5. 2021.

Správní úvaha:

Dle znění § 43 odst. 1 zákona lze výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 26 a § 29 zákona (tj. ze zákazů na území CHKO a NPR) povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

Agentura posuzovala, zda plánovaná aktivita (monitoring) na celém území CHKO, pro který je požadována výjimka je veřejným zájmem a zda tento zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Žadatel žádnou specifikaci jiného veřejného zájmu k žádosti nepřiložil a Agentura také v tomto případě nespatřuje jiný veřejný zájem, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody.

Z formulace žádosti i charakteru požadované činnosti vyplývá, že monitoring sloužící k ochraně hnízdišť čápa černého by byla činnost realizována v zájmu ochrany přírody. Vzhledem k tomu, že je činnost přesně tohoto charakteru na celém území CHKO Jeseníky již několik let realizována a je plánována i v následujících letech, tudíž Agentura disponuje dostatečným množstvím údajů potřebných k zajištění ochrany hnízdišť čápa černého, nelze další navýšení aktivit (vstupy a vjezdy) směřující k monitoringu čápa černého považovat za činnost v zájmu ochrany přírody.

Výjimku lze také povolit v situaci, kdy činnost, pro niž je výjimka požadována, významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. S ohledem na výše jmenované předměty ochrany (CHKO, NPR), charakter požadované činnosti žadatele představovaný individuální vstupy do celého prostoru rezervací a vjezdy motorovými vozidly po celém území CHKO, předpokládaný rozsah činnosti (frekvence návštěv především v hlavním hnízdním období s rizikem rušení ostatních zvláště chráněných druhů) a s přihlédnutím ke stávající činnosti a aktivitám v území (potřebné lesnické hospodaření a navazující management, neustále narůstající turismus) je nutno konstatovat, že by při povolení výjimky požadovaná činnost (bez zjevného přínosu pro ochranu přírody) v kumulaci s dalšími uvedenými činnostmi významně ovlivnila zachování stavu předmětu ochrany a přispěla by tak zcela jistě k ohrožení zájmů ochrany přírody daných zákonem.

Zároveň je nutno říci, že by v případě povolení žádosti v takovémto případě (vstup a vjezd do chráněných území bez jiného veřejného zájmu a bez jakéhokoliv přínosu pro ochranu přírody) s ohledem na zásadu legitimního očekávání (§ 2 odst. 4 správního řádu) hrozilo, že Agentura vytvoří správní praxi umožňující takovéto vstupy do chráněných území a s tím související možné poškozování předmětů ochrany, rušení zvláště chráněných druhů a kumulací těchto aktivit dojde k významnému ovlivnění.

Vydání souhlasu dle § 44 odst. 4 zákona není podmíněno splněním žádných obligatorních podmínek, avšak s ohledem na předmět tohoto ustanovení, jehož smyslem je regulace některých činností v chráněných územích za účelem jejich ochrany, je při vydávání souhlasu dle § 44 odst. 4 zákona nezbytné vyhodnotit vliv povolené činnosti na předmět ochrany dotčeného chráněného území.

Agentura tedy posuzovala, zda požadovaná činnost, pro niž je výjimka požadována, nebude mít negativní vliv na předměty ochrany v dotčených maloplošných zvláště chráněných územích.

Podobně jako ve výše popsaném vyhodnocení vlivu požadované činnosti na předměty ochrany dle § 43 odst. 1 zákona i zde Agentura vidí riziko v následné kumulaci vlivů žadatele (vstupy do celého prostoru chráněného území, vjezdy motorovým vozidlem) s vlivy, které už území dnes částečně ovlivňují (potřebné lesnické hospodaření vyvolané rychlým rozpadem některých porostů a navazující management, dynamicky narůstající turistické zatížení) a tudíž možném ohrožení zájmů ochrany přírody, kterými jsou např. eliminace negativních vlivů na předměty ochrany dané lokality a obecně zachování „klidovosti“ chráněného území. Udělením souhlasu v případě žádosti, která není ve veřejném zájmu ani v zájmu ochrany přírody by zcela jistě znamenalo kumulaci negativních vlivů související s případnými dalšími žádostmi o vstup do chráněných území.

S ohledem na předmět řízení: monitoring čápa černého z důvodu jeho ochrany, kdy právě tento důvod nebyl vyhodnocen jako potřebný pro ochranu přírody a ve veřejném zájmu, Agentura nepovažuje za smysluplné odstraňovat zákonem dané zákazy či udělovat souhlasy, které jsou primárně nastaveny k ochraně území a významných fenoménů v něm.

U požadované činnosti žadatele týkající se monitoringu a ochrany hnízdišť čápa černého nebyl žadatelem předložen ani Agenturou nalezen jiný veřejný zájem, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody, ani nebyla tato činnost vyhodnocena jako činnost v zájmu ochrany přírody. Proto po zhodnocení všech uvedených skutečností a provedení správní úvahy Agentura rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle ust. § 81 odst. 1 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, a to podáním učiněným u Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Olomoucko, oddělení Správa CHKO Jeseníky, Šumperská 93, 790 01 Jeseník. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Podané odvolání má odkladný účinek.

Za správnost vyhotovení: Ing. Pavel Janeček

"otisk úředního razítka"

Mgr. Petr Šaj
ředitel regionálního pracoviště

"podepsáno elektronicky"

Rozdělovník:

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- RNDr. Mgr. Peter Baláž (IdDS: sek5zxf)

Účastníci podle § 27 odst. 3 správního řádu:

- Město Andělská Hora (IdDS: dd3bytd)
- Město Jeseník (IdDS: vhwbw9)
- Město Rýmařov (IdDS: 7zkbugk)
- Město Vrbno pod Pradědem (IdDS: znnbahx)
- Město Zlaté Hory (IdDS: rx8a99k)
- Obec Bělá pod Pradědem (IdDS: 8cpbpc8)
- Obec Branná (IdDS: 4vfbft)
- Obec Česká Ves (IdDS: dy5aqbf)
- Obec Dolní Moravice (IdDS: hmiaz7)
- Obec Heřmanovice (IdDS: gpsj2td)
- Obec Horní Město (IdDS: azrbd7c)
- Obec Hraběšice (IdDS: zupazd4)
- Obec Jindřichov (IdDS: gywbjdi)
- Obec Karlova Studánka (IdDS: aidbnv2)
- Obec Lipová-lázně (IdDS: hcsbmtx)
- Obec Loučná nad Desnou (IdDS: jptasa6)
- Obec Ludvíkov (IdDS: bu4avk3)
- Obec Malá Morávka (IdDS: 6c8ar2c)
- Obec Mikulovice (IdDS: 9fmbcrk)
- Obec Nový Malín (IdDS: th6bycj)
- Obec Oskava (IdDS: 8f7bb85)
- Obec Ostružná (IdDS: nseaqb9)
- Obec Písečná (IdDS: 6mebuay)
- Obec Rudná pod Pradědem (IdDS: nqgbijy)
- Obec Sobotín (IdDS: difbiwx)
- Obec Stará Ves (IdDS: ghibt38)
- Obec Světlá Hora (IdDS: 8ycba46)
- Obec Velké Losiny (IdDS: hgabapt)
- Obec Vernířovice (IdDS: wbpawwa)
- Obec Vikantice (IdDS: ffuashb)